

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg

26. marts 2021

Svar på Retsudvalgets spørgsmål nr. 686 af 18. februar 2021 stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, om regeringen vil indføre en to-trins godkendelse ved brug af enten mobilnummer, mail eller andet, hvis man vil ændre bankkontonummer på NemID?

Svar

I dag er der allerede to-faktor-godkendelse ved brug af NemID, da borgeren både skal bruge sine brugeroplysninger i form af brugernavn og adgangskode samt efterfølgende bruge NemID nøgleapp eller nøglekort for at logge ind. Jeg forstår derfor spørgsmålet sådan, at der spørges ind til, om regeringen udover denne eksisterende to-faktor-godkendelse med NemID, vil indføre et ekstra trin i form af en ekstra godkendelse ved brug af enten mobilnummer, mail eller andet, i forbindelse med ændring af hvilket bankkontonummer, der er fastsat som ens NemKonto.

Svindel med NemKonto, hvor en kriminel har ændret hvilket bankkontonummer, som borgerens penge skal udbetales til, er muligt, hvis en borger har fået franarret sit NemID. Dette kræver, at den kriminelle skal have både borgerens nøglekort, brugernavn og adgangskode, og dermed have adgang til alle godkendelsesfaktorer i NemID. Når kriminelle har fået franarret borgeren alle dennes NemID-oplysninger, er det herefter muligt for den kriminelle via adgangen til NemKonto-systemets selvbetjeningsløsning at ændre bankkontoen, der er anvist som borgerens NemKonto.

Digitaliseringsstyrelsen oplyser, at styrelsen tidligere har vurderet, om borgere skal modtage en notifikation via eksisterende løsninger, fx Digital Post, hvis deres bankkontonummer til NemKonto ændres. Det er imidlertid vurderet, at dette ikke vil dæmpe op for mulig svindel, da en kriminel, der først har franarret borgerens NemID, også har adgang til fx Digital Post.

Den samme problematik vil være gældende ved udover to-faktorgodkendelsen at introducere et ekstra godkendelsestrin via eksisterende løsninger, hvor borgeren fx via Digital Post skal godkende ændringen af bankkontonummer. I begge tilfælde vil den kriminelle kunne tilgå enten notifikation om ændring af bankkontonummer eller anmodning om godkendelse af ændringen.

Samtidig bemærkes det, at den kriminelle, der har franarret borgerens NemID, også ofte vil have adgang til offerets bankkonto og dermed vil kunne overføre midlerne direkte fra borgerens bankkonto uden at ændre vedkommendes NemKonto.

Digitaliseringsstyrelsen har oplyst, at man i april 2021 vil ændre i NemKonto, så der udsendes et aktiveringsbrev, hvis en borgers NemKonto ændres via selvbetjening. Efter modtagelse af aktiveringsbrevet kan borgeren færdiggøre ændringen af NemKontoen eller afvise at gennemføre ændringen. Aktiveringsbreve anvendes i dag i NemKonto i forbindelse med, at en sagsbehandler anviser (registrerer eller ændrer) en NemKonto for en borger eller en virksomhed.

Udvidelse af aktiveringsbreve til også at omfatte selvbetjening, vil betyde, at der fremadrettet vil være det ekstra godkendelsestrin af de ændringer af NemKonto, der foretages via selvbetjening, som spørgeren spørger ind til. Der er i dag ca. 100.000 ændringer eller oprettelser via selvbetjening om året, og udvidelsen betyder således, at alle borgere, som anvender selvbetjening, vil skulle vente på et fysisk brev, førend deres ønskede ændring slår igennem. Digitaliseringsstyrelsen vil arbejde på en løsning, der berører færre personer på sigt. Aktiveringsbreve udsendes ikke ved ændring i NemKonto, foretaget i banken. Der er i alt ca. 6,3 mio. NemKonti til borgere og virksomheder.

Endelig kan det oplyses, at NemID's afløser, MitID, lanceres senere i år. Som en del af MitID er der indført en række brugerrettede tiltag, specifikt rettet mod phishing og identitetstyveri. Der vil bl.a. komme en mulighed for notifikation til brugerne, så de kan få besked via SMS eller e-mail, hvis deres MitID bliver benyttet på en enhed, de ikke normalt bruger eller hvis der fx bliver ændret notifikationskanal. Borgerne kan på den måde blive advaret om specifikke hændelser, som kan være relateret til misbrug.

Som jeg også meldte ud i forbindelse med samrådet den 25. februar 2021 vil regeringen oprette en hotline, som kan tage borgeren i hånden ved mistanke om identitetstyveri 365 dage om året, og hjælpe dem med håndtering af problemerne. Derudover lægger regeringen vægt på, at borgere ikke skal hæfte ved andres misbrug af fx deres NemID, hvis borgeren ikke har handlet uagtsomt. Regeringen vil derfor kigge på, om der er behov for initiativer, så man som borger ikke hæfter for andres misbrug, når man ikke har handlet uagtsomt.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister